

Václav Kozel

„Vyhovoval nám stejný humor“

Skladatel, aranžér, dirigent, kapelník, pianista, saxofonista, klarinetista a pedagog Václav Kozel patří ke skutečným legendám českého jazzu. Na scéně se pohybuje od konce 50. let. Spolupracoval s Orchestry Vlastimila Kloce či Karla Vlacha, později sám big bandy zakládal. Hrál se zásadními osobnostmi, jako byli Karel Velebný, Evžen Jegorov a Rudolf Rokl. Odvedl spoustu práce i mimo jazzový žánr, třeba pro zpěváky Karla Gotta a Karla Černocho. Stále aktivní skladatel oslavil 19. listopadu 80. narozeniny. Gratulujeme!

TEXT: TOMÁŠ S. POLÍVKA

Veřejnost vás vnímá především jako jazzmana.

Jako skladatel jste se ale v poslední dekádě věnoval především soudobé vážné hudbě. Platí to stále?

Ano, protože v současné době je bohužel zcela minimální poptávka po velkých kapelách. Většinou pořadatelů totiž přijde big band zbytečně drahý a raději si na danou produkci objednájí v lepším případě sextet či kvartet, v horším nějakou samohrajku. Vzhledem k tomuto dlouhodobě nepříznivému trendu jsem se začal více věnovat komponování moderní vážné hudby pro Pražské dechové kvinteto a Sdružení hlubokých žesťů České filharmonie a také se zabývám vokální tvorbou pro smíšené sbory.

Známé jsou vaše přesahy do tradičního popu, kde jste vždy platil za brilantního aranžéra. Autoři písniček většinou detailní aranžmá neřeší. Může to i fungovat, dodají-li aranžérovi nápaditý lead sheet. Měl by podle vás mít i hitmaker poněti o podrobné partituru?

Ideální je, když hitmaker dokáže svůj originální nápad také funkčně zaranžovat. Tato kombinace však bývá vzácná. Co se týče aranžérské práce, je velmi důležité a přínosné, pokud má dotyčný autor zároveň praktickou zkušenost ve hře na nástroje, pro něž píše.

Patříte spíše k autorům, kteří čekají na inspiraci, kdy se nápad sám vynoří v hlavě, nebo

kompozici tvoříte soustředěnou prací?

Pro mě je klíčová počáteční fáze, v níž probíhá takzvaný sběr materiálu a jeho uspořádání do výsledné formy a tvaru připravované kompozice, což provádím za pochodu. Ke stolu usedám v momentě, kdy už mám zcela jasnou vizi o rodící se skladbě. Pak nastává rutinní práce, abych tuto představu funkčně zapsal.

Hrál jste i v malých sestavách, včetně varhanního tria. Ale vaše tvorba, ať už aranžérská, autorská nebo jako bandleadera, je právem spojována především s big bandy. Jistě vás těší současná renaissance jazzových orchestrů mezi novou generací hudebníků. Ostatně jako pedagog na Konzervatoři Jaroslava Ježka jste k oné obrodě zájmu přispěl.

Pokud jsem k ní u někoho přispěl, jsem tomu samozřejmě rád. Současné big bandy systematicky sleduji, protože mám na prezentaci velkokapellového jazzu, jemuž jsem se celý život intenzivně věnoval, stanovená jednoznačná kritéria. Jedná se především o důsledné frázování, kde názor na hraní synkop musí být z pozice lídrů všech sekcí jasně daný.

Sledujete podrobněji práci některého ze svých bývalých studentů? Potažmo hudebníků Big Chess Bandu, který jste tehdy z mladých hráčů sestavil?

Těší mě, že řada muzikantů, kteří začínali v Big Chess Bandu,

Foto: František Jirásek

se velmi úspěšně uplatňuje na profesionálním hudebním poli. Všichni jsou především vynikající bigbandoví hráči. Je velká škoda, že v současné době je žádný big band neuvítá, a proto jsou nuceni hrát i v nejrůznějších jiných formacích.

Když se vás jako pedagoga zeptám na vaše někdejší pedagogy, jaký byl například v roli lektora dnes legendární Karel Krautgartner?

Karel Krautgartner byl velmi vstřícný člověk, k němuž jsem chodil počátkem 60. let na kurzy aranžování a hodně jsem se od něho naučil.

Když procházíme jména muzikantů a ansámbků, se kterými jste hrával, působí to jako „kdo je kdo“ v československém jazzu. S kým jste si nejlépe rozuměl, jak po stránce názoru na hudbu, tak osobně?

Měl jsem štěstí, že jsem mohl spolupracovat s mnoha výtečnými muzikanty a řada z nich patřila mezi mé blízké

přátele, protože nám konvenoval podobný druh humoru. Na prvních místech musím zmínit Karla Velebného, Ludka Hulana, Pavla Husičku, Zdeňka Pulce, Ivana Smažíka nebo Rudolfa Rokla.

Ve vašich biografích se dočteme, že jste měl příležitost zahrát si ve Vídní se samotným Dukem Ellingtonem. Jak k tomuto setkání došlo?

Během mého angažmá v zemích tehdejšího západního bloku na přelomu 60. a 70. let se mi párkrát naskytla příležitost jamovat s několika významnými světovými jazzmany.

V současnosti je těžké cokoliv chystat. Přesto, plánuje se koncertní oslava vašich 80. narozenin?

Plánovala se, ale vzhledem k současné celospolečenské situaci se bude konat, až to bude možné.

Nezbývá než popřát, ať je to možné co nejdříve. ☒

Václav Kozel

(* 19. 11. 1940, Praha) propadl kouzlu hudby, když jako šestiletý začal navštěvovat hodiny hry na akordeon a klavír. Později přibral ještě klarinet a saxofon. Už v šestnácti letech založil svoji první kapelu, v osmnácti aranžoval pro různé pražské sestavy. Na podzim roku 1959 vstoupil na profesionální dráhu jako člen respektovaného Orchestru Vlastimila Kloce. Ve stejné době se připojil k jazzové komunitě kolem Reduty a dalších jazzových klubů, kam chodil jamovat mj. se členy průkopnické kapely českého moderního jazzu Studio 5, založené Karlem Velebným. V letech 1965 až 1973 měl možnost sbírat zkušenosti v tehdejší tzv. západním bloku. V západním Německu či Rakousku hrával nejprve jako člen tanečního seskupení, později s vlastním varhanním triem. Jako pianista a hráč na Hammondovy varhany také nastoupil po návratu do Československa k Vlachuvi. V roce 1976 nechyběl u vzniku klubu Parnas, pro který založil nejdříve nonet, jehož obsazení později rozšířil na All Stars Big Band. Jako skladatel, aranžér či kapelník se věnoval také hudbě pro reklamu, televizní filmy a seriály, například *Lucie, postrach ulice* (1983) nebo *Chobotnice z II. patra* (1986). V 90. letech přijal řeholi pedagoga, když na Konzervatoři Jaroslava Ježka vyučoval orchestrální praxi. Z nadějných mladých hudebníků návazně sestavil Big Chess Band. V letech 2002 až 2012 působil jako dirigent Big bandu Českého rozhlasu, se kterým doprovodil i věhlasné hosty, jako byli Freddie Cole, Rich Perry nebo Jiří Mráz.